

DOĞAL SİT ALANLARI İLE İLGİLİ SORULAR VE CEVAPLARI

- **Doğal Sit ne demektir?**

Doğal sit, 2863 sayılı Kanununun 3.Maddesinin a bendinde yer alan tanımlara göre; Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yeraltında veya su altında bulunan korunması gerekli alanlardır.

- **Doğal Sit ve Tabiat Varlığı arasındaki fark nedir?**

Doğal sit, “jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yeraltında veya su altında bulunan korunması gerekli alanlar,” Tabiat Varlığı ise “jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan değerler” olarak tanımlanmıştır. Bir başka ifade ile, “tabiat varlığı” mağara, anıt ağaç ve ağaç toplulukları gibi korunması gereken doğal varlıkları ifade ederken, “doğal sit” korunması gerekli doğal bir alanı ifade eder.

- **Doğal sit değerlendirme talepleri nereye yapılır?**

Doğal sit değerlendirme talepleri Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonlarında değerlendirilmek üzere Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine yapılır.

- **Doğal sit alanlarında ne tür faaliyetler yapılabilir?**

Mevcut durumda doğal sit olarak ilan edilmiş olan alanlar için, koruma ve kullanma koşullarına ilişkin olarak 728 sayılı İlke kararları çerçevesinde faaliyette bulunulabilir. Doğal sitlerin yeniden değerlendirme çalışmaları yapıldıktan ve yeni koruma statüleri verildikten sonra ise Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmeliğin 7. , 8. , 9. Maddelerinde belirtildiği şekilde ilgili idarelerden görüş ve/veya izin alındıktan sonra faaliyetlerde bulunulabilir.

- **Doğal Sit Alanları içinde gerçekleştirilecek faaliyetlerde başvurular nereye yapılır?**

Doğal Sit Alanlarında talepler Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonlarında değerlendirilmek üzere Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine yapılır.

- **Doğal Sit Alanlarında yapılan izinsiz faaliyetler ve işlemler hangi yasa kapsamında değerlendirilir?**

Doğal Sit Alanlarında yapılan izinsiz faaliyetler ve işlemler, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında değerlendirilir.

- **Doğal sit derecesi değişikliği veya iptaline ilişkin nasıl bir süreç izlenir?**

Öncelikle İlgili Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne başvuruda bulunulur, TVK Şube Müdürlüğüncelikle incelenir. TVK Bölge komisyonu kararı alınır, Komisyon kararı Bakanlıkça (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) değerlendirilir.

- **Yürürlüğe giren yeni yönetmelikle doğal sitlerin yeni kategorileri neler olacaktır?**

Yürürlüğe giren yeni yönetmelikle doğal sitler 3 kategoride belirlenecektir. Bunlar:

- “Kesin Korunacak Hassas Alanlar”
- “Nitelikli Doğal Koruma Alanları”
- “Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları”

“Kesin korunacak hassas alanlar”; Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilecek bu alanlara yapı yasağı getirilecek ve bu alanlarda bilimsel çalışmalar hariç tüm kullanımlar sınırlandırılacaktır.

“Nitelikli doğal koruma alanları”; koruma amaçlarına uygun olarak yörede yaşayanların alanın mevcut kaynaklarını kullanmasını sağlayarak doğal hayata dayalı geleneksel yaşam şekillerinin korunacağı alanlar olacaktır.

“Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanları”; ise kesin korunacak hassas alanlar veya nitelikli doğal koruma alanlarını etkileyen, bu koruma bölgeleri ile bütünlük gösteren, korumaya katkı sağlayacak, doğal ve kültürel bakımdan uyumludüşük yoğunlukta faaliyetler, turizm ve yerleşimlere izin veren alanlar olacaktır.

- **Doğal Sitlerin yeni kategorileri nasıl belirlenecektir?**
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından mevcut doğal sit alanlarının tamamı bilimsel kriterlere göre yeniden ele alınarak varsa tüm mağduriyetler bu aşamada çözüme kavuşacak ve bundan sonraki yeni tespit çalışmaları da bu yönde gerçekleştirilecektir. Yürürlüğe giren yeni yönetmelikle (19.07.2012 tarih ve 28358 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Korunan Alanların Tespit, Tescil Ve Onayına İlişkin Usul Ve Esaslara Dair Yönetmelik ve bu kapsamda yayınlanan Doğal Sit Alanlarının Değerlendirilmesine İlişkin Teknik Esaslar) birlikte herhangi bir korunan alanın güncel durumu tespit edilmeden, o alanın korunan alan statüsü yeniden değerlendirilemeyecek; bu alanların güncel durumu ise alanın biyolojik çeşitliliği, hidrolojisi, hidrojeolojisi başta olmak üzere her açıdan durumu ekolojik temelli bilimsel araştırma yapılarak belirlenecektir.
- **Doğal sit alanlarında yapılan kazı, su ürünleri avcılığı, dalgıç pompa ile su alımı gibi şikâyetlerde ve taleplerde şb. md.nün yapacağı işlem nedir? Buna TVK Gn.Md.lük görüşü alınmalı mı? Komisyon gündemine alınmalı mı?**
İl Müdürlükleri 2863, 2872 ve diğer meri mevzuat kapsamında gerekli iş ve işlemleri yapacaktır. Komisyon gündemine alınmasına gerek yoktur.
- **Bir alanın koruma bölge komisyonunca sit olarak ilanı, bu alandaki imar planı uygulanmasını durdurur mu?**
2863 sayılı Kanun EK Madde-4 uyarınca “Taşınır Tabiat Varlıkları hariç Tabiat Varlıkları, doğal sit alanları ve bunlara ilişkin koruma alanları ile ilgili olarak bu kanunda öngörülen iş, işlem ve kararlar bakımından görevli ve yetkili Bakanlık, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıdır.” 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 17 Maddesi (a) bendi “Bir alanının Koruma Kurulunca sit olarak ilanı bu alanda her ölçekteki plan uygulamasını durdurur.” uyarınca yeni sit alanı ilanında bu alandaki imar planı çalışmaları durdurulur.

- **Doğal sit alanlarında planlama yapmaya kim yetkilidir?**
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- **Koruma Amaçlı İmar Planı teklifleri nereye sunulur?**
Doğal Sit Alanlarında Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne sunulacak, İl Müdürlüğünün Teknik İnceleme Raporu ve komisyon kararı ile birlikte Bakanlığımıza iletilecektir.
- **Doğal Sit Alanlarında geçiş dönemi yapılaşma koşullarını kim belirler?**
Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu uygun görüşü ile Bakanlık oluru ile onaylanır.
- **Doğal Sit Alanlarındaki Koruma Amaçlı İmar Planları nasıl hazırlanır?**
“Korunan Alanlarda Yapılacak Planlara Dair Yönetmelik” ile "Korunan Alanlarda Plan İnceleme ve sonuçlandırılmasına ilişkin Genelge" ekinde sunulan “Korunan Alanlarda Yapılacak İmar Planı Teklifi Usul ve Esaslarına” göre hazırlanır.
- **Koruma amaçlı imar planlarının planlama ekibinde kimler vardır?**
Şehir Plancısı, Peyzaj Mimarı ile birlikte Alanın özelliklerine göre Orman Mühendisi, Ziraat Mühendisi, Çevre Mühendisi, Mimar, Harita-Kadastro Mühendisi, Hidrolog, Biyolog, Zoolog, Ekolog veya gerekli görülen diğer meslek gruplarından yeterli sayıda uzman.
- **Korunan alanlarda hazırlanan planlara itiraz için hangi makama başvurmak gerekir?**
Korunan alanlarda hazırlanan her tür ve ölçekte planlara askı süresi içinde itirazlar Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne yapılır.
- **Bir yerin sit ilan edilmesi veya sit statüsünün değiştirilmesi halinde yürürlükteki planların durumu ne olur?**
Bu alanda her ölçekte plan uygulaması durur.
- **Doğal sit alanında takas işlemleri ne zaman yapılacak?**
Öncelikle Doğal sit alanları yeniden değerlendirilecek Bu değerlendirme sonucunda kesin korunacak hassas alanlar Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilecek ve bu alanlara ilişkin 1/1000 ölçekli uygulama imar planı Bakanlığımızca onaylandıktan sonra yönetmelik doğrultusunda programa alınarak takas işlemleri yapılabilecektir.
- **Takas işlemleri hangi alanlarda yapılacak?**
Doğal Sit alanlarının yeniden değerlendirme sonucunda Bakanlar Kurulu Kararı ile Kesin Yapı yasağı getirilen Kesin korunacak hassas alanlarında yapılacak.
- **Anıt ağaçlara ilişkin işlemlerde başvurular nereye yapılmalıdır?**
Anıt ağaçlara ilişkin işlemlerde başvurular Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonlarında değerlendirilmek üzere Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine yapılır.
- **Çanak kale Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonlarına bağlı ilçeler hangileridir?**
ÇANAKKALE 1. TVK BÖLGE KOMİSYONU
MERKEZ, BOZCAADA, LAPSEKİ, BİGA, YENİCE, EZİNE, AYVACIK ilçelerine
ÇANAKKALE 2. TVK BÖLGE KOMİSYONU
GÖKÇEADA, ECEABAT, GELİBOLU, ÇAN, BAYRAMIÇ ilçeleriyle görevlidir.

- **Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonları hangi koruma alanları ile ilgili kararlar almaktadır?**
Doğal sit alanları ve tabiat varlıkları ile ilgili olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilen görevlerin yapılmasını sağlamak üzere kararlar almaktadır.
- **Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonları talepleri ne kadar sürede değerlendirir?**
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine gelen talepler doğrultusunda Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonları ayda en az bir kez toplanır ve gündeme alınan talepleri değerlendirir.
- **Komisyon kararlarına göre mi? Yoksa yargı kararlarına göre mi işlem yapılır?**
Yargı süreci devam eden konularda; İdare Mahkemelerine intikal eden konuların görüşülmesi sonuçlanmadan komisyonlarca ele alınması yargı organının henüz kararını ortaya koymaması nedeniyle 04.03.1988 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 21 sayılı İlke Kararı uyarınca uygun değildir. Ayrıca aynı İlke Kararı uyarınca; İdare Mahkemelerine intikal eden konular için ilgisince yapılacak yeniden görüşme isteklerinin gündeme alınmasının İdare Mahkemesinin Kararını alıncaya kadar ertelenmesi, bu aşamada sadece İdare Mahkemesince istenmesi halinde tekrar-i müzakere yapılabileceği uygun bulunmaktadır. Kesinleşmiş yargı Kararlarına ise Komisyonların uyma zorunluluğu vardır.
- **Bölge Komisyonlarının ceza kesme yetkisi var mı?**
Bölge Komisyonlarının ceza kesme yetkisi yoktur.
- **Bölge Komisyonunca alınan karar üzerinde başka bir karar alma ve onaylama mercii var mıdır?**
Bölge Komisyon kararlarına itiraz yoksa Bölge Komisyon Kararı geçerlidir